

HB/

28. juni 2024

Klima- og miljødepartementet

Høringssvar - NOU 2024:2 I samspill med naturen

Fiskebåt viser til høring, NOU 2024:2 - I samspill med naturen - naturrisiko for næringer, sektorer og samfunn i Norge, ref. 24/990. Høringssvaret sendes også inn gjennom skjemaet på regjeringens sider.

Fiskebåt støtter at myndighetene nå retter et økt fokus på naturrisiko innenfor alle næringer, sektorer og i samfunnet generelt, herunder norsk fiskerinæring.

Fiskerinæringen er, som det med riktighet fremstilles i utredningen, en primærnæring som er helt avhengig av naturen for å kunne drive. Vi er avhengig av velfungerende økosystemer og en bærekraftig ressursutnyttelse av bestandene som befinner seg her. I tillegg trenger vi rene og sunne hav. Fiskeflåten forholder seg derfor allerede til naturrisiko i sitt daglige virke.

Det er viktig at også andre næringer, som ikke er avhengig av naturen i samme grad, arbeider systematisk for å redusere sin påvirkning på naturen, herunder også det ressursgrunnlaget som fiskerne lever av.

Fiskeflåten må tilpasse seg årlige og sesongmessige variasjoner, samt endringer i bestandsstørrelser og vandringsmønster, uavhengig av hva dette skyldes. Fiskeflåten må også forholde seg til effekter av klimaendringer og endringer som skyldes arealbeslag eller påvirkninger fra andre næringer. I tillegg må flåten rette seg etter nasjonale kvoter og de til enhver tid gjeldende avtaler med andre land, som igjen påvirker driftsmønster og prioriteringer. Driftsgrunnlaget er i konstant endring, nettopp fordi det er naturen som danner grunnlaget det flåten driver med.

Samtidig setter fiskerinæringen, som de fleste andre næringer, et avtrykk på naturen. Det jobbes derfor kontinuerlig med å finne løsninger og utbedre fartøyene og redskapsteknologien slik at dette avtrykket blir mindre. Vi har kommet et stykke på vei, men vi er ikke i mål. Økt fokus på naturrisiko inn mot dette arbeidet, både på offentlig og privat side, mener Fiskebåt kan være positivt for å oppnå gode resultater i årene som kommer.

Fiskebåt støtter utvalget når de fremhever behovet for klarere rammer rundt vurderingene av naturrisiko som grunnlag for en bedre forvaltning. Dette blir særlig viktig innenfor arealforvaltningen, ettersom areal er en knapp ressurs også i kyst- og havområdene. I den forbindelse mener Fiskebåt at det bør utredes og vurderes hvilken rolle, ansvar og vekt miljømyndighetene skal ha i de ulike beslutningsprosesser som berører naturrisiko. Fiskebåt etterlyser også strengere krav til hvordan politikere og myndigheter skal forholde seg til faglige råd og anbefalinger som nettopp baserer seg på risikoen for natur, og usikkerheten om fremtidig påvirkning og skade.

Bruken av føre-var prinsippet bør gjennomgås, og det bør gis oppdaterte og dagsaktuelle retningslinjer ovenfor hver enkelt sektormyndighet som klargjør både anvendelsesområde og forventninger. Fiskebåt opplever bruken av føre-var prinsippet som noe tilfeldig, og forskjellig fra sektor til sektor. Dette bør samordnes i større grad, sett i et naturrisikoperspektiv, med hver enkelt næring og sektor som utgangspunkt.

At beslutningsprosesser som innebærer naturrisiko må være kunnskapsbaserte og transparente slik som utvalget foreslår mener vi også blir viktig. Datainnsamling og koordinert bruk og deling av allerede eksisterende data bør vies et større fokus, og intensiveres dersom hensynet til naturrisiko skal vektlegges tyngre i beslutningsprosesser i årene som kommer. Dette for å sikre gode og forsvarlige avgjørelser, samt å sikre legitimitet til de beslutninger som tas.

For fiskerinæringen vil en stor del av arbeidet med naturrisiko ligge på forvaltningen, og i mindre grad til det enkelte fartøy eller rederi. Når det gjelder høsting er det i første rekke forskningsinstitusjonene og myndighetene som setter rammene for uttaket, og inngår kvoteavtaler med andre land. Rett nok er næringen involvert når høstingsstrategier, kvoteavtaler og kvoter fastsettes, men det er forvaltningen som har det siste ordet.

Den norske fiskeflåten sitter på en stor kompetanse om det de erfarer om bestandene ute på havet. Mange fartøy opererer også som en del av en referanseflåte som bistår myndighetene og forskningsinstituttene med informasjon fra havet. Flåten bidrar med dette inn mot det viktige arbeidet med naturrisiko som gir grunnlag for den fiskeriforvaltningen og ressursforvaltningen vi har i dag. Fiskebåt mener at man i større grad bør ta i bruk viktig kunnskap og erfaring fra fiskeflåten i forbindelse med bestandsvurderinger, kvotefastsettinger og andre beslutninger knyttet til ressursuttaket, for å sikre gode og riktige beslutningsprosesser ut fra et naturrisikoperspektiv.

Fiskerinæringen skal fortsette arbeidet med naturrisiko for forbedring og utvikling, blant annet ved å forsøke å redusere utslipp, forhindre tap av redskap og marin forsøpling, samt tilpasse driftsmønsteret når det er mulig. Utslippsreduksjoner er utfordrende for den norske fiskeflåten, all den tid flåten ikke har noen reelle eller gode energialternativer. Dette er særlig vanskelig for den havgående flåten som opererer langt til havs og er ute i mange uker om gangen. Det arbeides også i næringen med å redusere vårt avtrykk på naturen, blant annet ved å forsøke å finne gode metoder og løsninger for seleksjon og redusere bunnberøring i forbindelse med fiske.

Allerede nå står fiskerinæringen ovenfor endringer i bestandene og de norske havområdene som fiskeflåten arbeider med å tilpasse seg til. Beslutninger og tiltak som tar vare på naturen anser vi derfor som en viktig investering for fremtidens fiskerinæring. Næringen er derfor bevisst sitt ansvar om å høste naturressursene til havs på en bærekraftig måte som sikrer vårt driftsgrunnlag inn i fremtiden og for fremtidige generasjoner.

Vennlig hilsen
FISKEBÅT

Audun Maråk

Hanna Bauge

Kopi: Nærings- og fiskeridepartementet
Fiskeridirektoratet
Norges Fiskarlag

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten underskrift.